

ستاره‌ای در محراب

(خاطرات آیت‌الله سید هاشم حمیدی)

گفت‌وگو و تنظیم رضا اکبری آهنگر

چاپ اول

۱۴۰۰

مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران (پژوهشکده تاریخ معاصر)

موضوع: روحانیت - ایران - همدان - خاطرات	سرشناسه: حمیدی، هاشم، ۱۳۰۹ -
موضوع: Clergy - Iran - Hamadan - Diaries	عنوان و نام پدیدآور: ستاره‌ای در محراب (خاطرات
موضوع: مجتهدان و علما - ایران - همدان - خاطرات	آیت‌الله سیدهاشم حمیدی / گفت‌وگو و تنظیم رضا
موضوع: Ulama - Iran - Hamadan - Diaries	اکبری آهنگر.
شناسه افزوده: اکبری آهنگر، رضا، ۱۳۶۱ -	مشخصات نشر: تهران: مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر
شناسه افزوده: مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران	ایران، ۱۴۰۰.
رده‌بندی کنگره: BP۵۵/۳	مشخصات ظاهری: ۱۷۶ ص: ۱۴/۵×۲۱/۵ س.م.
رده‌بندی دیویی: ۲۹۷/۹۹۸	شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۷۰۹-۴۰-۴
شماره کتابشناسی ملی: ۷۵۸۹۲۱۰	وضعیت فهرست‌نویسی: فیا
وضعیت رکورد: فیا	موضوع: حمیدی، هاشم، ۱۳۰۹ - خاطرات

مستنداتی در محراب

(خاطرات آیت‌الله سیدهاشم حمیدی)

| گفت‌وگو و تنظیم: رضا اکبری آهنگر | ناظر علمی: دکتر موسی فقیه حقانی |

نشانی: تهران، خیابان ولی عصر (عج) خیابان شهید فیاضی (فرشته)، نبش چناران، شماره ۱۵

صندوق پستی: ۱۹۳۹۵/۱۹۷۵ | تلفن: ۲۲۰۰۳۴۶۹ | دورنگار: ۲۲۶۰۲۰۹۶

حروفچینی و صفحه‌آرایی: مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران

چاپ اول: ۱۴۰۰ | تعداد: ۱۰۰۰ | قیمت: ۴۰۰۰۰ تومان

لیتوگرافی چاپ و صحافی: شرکت چاپ و انتشارات وابسته به اوقاف و امور خیریه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۷۰۹-۴۰-۴

نشانی مرکز توزیع: نمایشگاه و فروشگاه دائمی سرای تاریخ

خیابان ولی عصر (عج)، خیابان شهید فیاضی (فرشته)، شماره ۱۱

نمابر: ۲۲۶۰۲۰۹۶-۲۱ | نشانی وب فروشگاه: www.iichstore.ir

سفارشات: ۲۲۶۰۵۰۷۳-۲۱ و ۷۵۵۰۰۷۵۳-۲۱

نشانی ما در شبکه‌های اجتماعی: @IICHSPub

www.iichs.ir | info@iichs.org

کلیه حقوق این اثر متعلق است به مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران

فهرست مطالب

۹	مقدمه
۱۳	والدین و ولادت
۱۴	یادی از مرحوم حاج شیخ محمدتقی بافقی
۱۵	دوران کودکی، همزمان با ظلم‌های رضاخانی
۱۷	دوران دانش‌آموزی
۱۸	ورود به حوزه علمیه همدان
۲۰	زهد آخوند همدانی و رؤیای صادقه ایشان
۲۲	هجرت به قم
۲۵	تحصیل در حوزه علمیه قم
۲۸	ماجرای مخالفت با تدریس فلسفه در قم
۳۰	حضور در جلسات اخلاق

- آیت‌الله کاشانی، فدائیان اسلام و نهضت ملی ۳۱
- نگاه آخوند همدانی و آیت‌الله بنی‌صدر به نهضت ملی و نهضت امام خمینی (ره) ۳۳
- دیدار با شیخ مهدی مازندرانی و یادی از مشروطه ۳۳
- تشکیل خانواده ۳۵
- بهائیت در دوره آیت‌الله بروجردی ۳۶
- شیخ محمود حلبی و انجمن حجتیه ۳۷
- شرکت در کلاس‌های دبیرستان دین و دانش ۳۸
- رحلت آیت‌الله بروجردی (ره) و مرجعیت پس از ایشان ۳۹
- تعهد ندادن و ممنوع‌المنبر شدن ۴۰
- ماجرای سخنرانی در سمنان، علی‌رغم ممنوع‌المنبر بودن ۴۲
- خاطره‌ای از لایحه انجمن‌های ایالتی و ولایتی ۴۶
- فاجعه مدرسه فیضیه ۴۸
- قیام پانزده خرداد ۴۹
- ناراحتی طلاب از آغاز دروس حوزه در نبود امام ۵۱
- حصر، آزادی، کاپیتولاسیون ۵۳
- ماجرای قرآن پهلوی ۵۵
- تدریس در مدرسه حقانی ۵۶
- سفر به سنندج و موضوع تقریب مذاهب ۵۷
- سفر حج ۶۱

۶۲	تغییر محل سکونت از قم به تهران
۶۶	تلاش برای جدا نشدن از علوم حوزوی
۶۷	رحلت و شهادت سه عالم در کمتر از سه ماه
۶۹	مسئله دکتر شریعتی سخت‌تر از توده‌ای‌ها
۷۰	یادی از مرحوم آیت‌الله میلانی (ره)
۱۷	سفر به نجف و دیدار با امام و آیت‌الله خویی (ره)
۷۳	شکل‌گیری جامعه روحانیت مبارز تهران
۷۴	مسجد، مرکز مبارزه
۷۶	سفر به اروپا و دیدار با امام
۷۸	تحصن علما و روحانیون در دانشگاه تهران
۸۰	ورود امام به ایران و اوج‌گیری مبارزه در ده روز
۸۳	مسائل و اتفاقاتی مهم، در اولین سال پس از انقلاب
۸۴	ورود به مجلس شورای اسلامی
۸۵	خاطراتی از اولین دوره مجلس
۹۳	امامت جمعه همدان
۹۳	خاطراتی از سال‌های دفاع مقدس
۹۶	شهادت محمدرضا
۹۸	نماینده ولی فقیه در دانشگاه علم و صنعت
۱۰۲	تذکری به آقای دکتر روحانی

مقدمه

در تاریخ معاصر ایران، نام مردان بزرگی به چشم می‌خورد که در حد توان، در حوزه‌های گوناگون علمی، فرهنگی، اجتماعی و سیاسی نقش آفرینی کردند. نام برخی به دلایل گوناگون در صفحات تاریخ بیشتر مشهود است و برخی دیگر از قلم افتاده‌اند.

حضرت آیت‌الله شهید هاشم حمیدی (حفظه‌الله) از جمله شخصیت‌هایی است که ضمن داشتن سابقه تحصیل در حوزه‌های علمیه همدان و قم از دیرباز، و افتخار شاگردی تعدادی از اعظم و بزرگان علم و عمل، آموخته‌هایش را جهت تربیت جوانان متدین و نشر معارف اهل بیت (علیهم‌السلام) در جامعه به خدمت گرفته و توانست از پایگاه مسجد، خدمت‌گزار دین و مردم باشد.

این روحانی مردمی، در طول نهضت اسلامی، از پیروان استاد خود حضرت امام خمینی (رحمت‌الله علیه) بوده و پس از پیروزی انقلاب اسلامی نیز در سمت‌هایی همچون نمایندگی مجلس، امامت جمعه همدان و نمایندگی رهبری در دانشگاه علم و صنعت، آنچه که در توان داشته در طبق اخلاص گذاشته است. از این رو خاطرات ارزشمندی در سینه داشت که بر آن شدیم برای ضبط و ثبت آنها اقدام کرده و صفحات جدیدی بر دفتر تاریخ معاصرمان اضافه نماییم. به محضرش رفتیم و از همان ابتدا با رویی گشاده و اخلاقی شایسته یک عالم دینی، متواضعانه ما را پذیرفته و در طول مدت تهیه کتاب حاضر، نهایت همکاری را با ما داشت.